

TALLINNA
AASTAARUANNE
2009

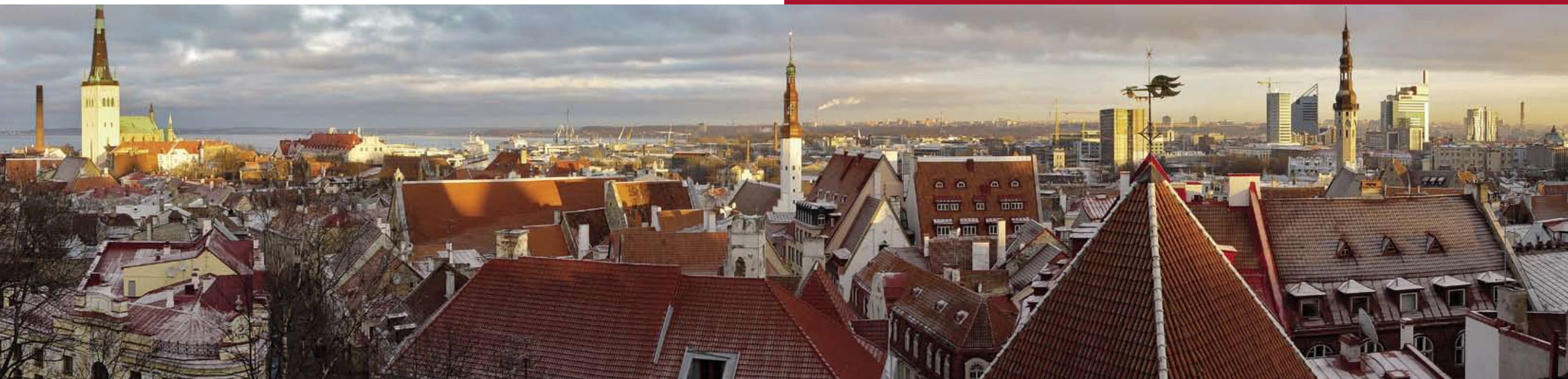
TALLINNA AASTAARUANNE 2009

Tallinna Linnavalitsus
Vabaduse väljak 7, 15199 Tallinn, telefon 640 4141, www.tallinn.ee

SISUKORD

Volikogu esimehe pöördumine	7
Linnapea pöördumine	8
Lühiülevaade linnast	11
Linna juhtimine	13
Linnaelu areng	15
Finantsaruanded	38

Hea kaaslinlane!

Mõned aastad tagasi kandis meie linna eelarve üldpealkirja „Tallinn hoolib“. Sel ajal ei olnud majanduskriis nii meie igapäevaelus kui juhtimisotsustes lahutamatu osa ja lisatingimus. Vastupidi, nautisime kiiret majanduskasvu (mis osutus küll suuresti õhku täis mulliks) ja kõrge tööhõive eeliseid. Sotsiaalne sidusus ja hoolimine olid rohkem pidupäevakõnede märksõnad. Seetõttu võisid ehk poliitilised valikud Tallinnas tunduda mõneti isegi ajakohatud. Ometi sai juba paari aasta möödudes selgeks, et sotsiaalsed rõhuasetused on avalikus poliitikas alati nii asja- kui ka ajakohased. Just sellest ongi lähtunud Tallinna arengut viimase viie aasta vältel juhtinud linnavõim.

Aastal 2009, kui majanduskriis võttis senisest drastilisemad mõõtmised, jäi oma elanikest hoolimine endistviisi Tallinna juhtimise leitmotiiviks. Täiendava abinõuna elanike toetamiseks majandusraskustega toimetulekul ning samuti ettevõtlusaktiivsuse suurendamiseks koostasime ja asusime ellu viima Tallinna abipaketti. Sarnaseid kriisiprogramme on rakendanud mitte ainult enamik riike, vaid need on olemas ka mitmel linnal Euroopas. Kui Eestis pole riigiasutused olnud samasuguste meetmete võtmiseks suutelised – võibolla olukorra erakordsuse tõttu –, siis Tallinn on sotsiaalsete probleemide leevendamiseks suunanud märkimisväärses mahu vahendeid.

Esimeses abipaketis keskendusime kuuete olulisele valdkonnale: tööpuuduse leevendamine, kulutuste ümbersuunamine, linna toetused ja sotsiaalabi, raskustesse sattunud inimeste nõustamine, energeetika

ning ettevõtluse toetamine. Pakkusime sotsiaalseid töökohti töötutele, käivitasime tööklubid kõigis linnaosades ja toetasime linnaeelarvest uute töökohtade loomist. Aasta jooksul asutati uusi ettevõtteid oluliselt rohkem, kui julgesime planeerida – 3000 asemel 6242. Valmis sai kümneid uusi infrastruktuuriobjekte, mis märgatavalt parandavad meie linlaste elukvaliteeti ja -keskkonda. See kõik on hooliva poliitika puhul endastmõistetav, kuid ühtlasi ka 2011. a Euroopa kultuuripealinna kvaliteediproov.

2009. aasta läks ajalukku ka kohalike omavalitsuste valimisega, kus tallinlaste absoluutne usaldus kuulus järjekordselt ühele poliitilisele jõule – Keskerakonnale. Esmakordselt aga valiti linnavolikogusse 79 liiget varasema 63 asemel. Selle koosseisus on 8 sotsiaaldemokraati, 13 liiget kuulub Isamaa ja Res Publica Liidu ning 14 Reformierakonna fraktsiooni, Keskerakonna ridadest jõudis linnavolikogusse aga 44 volinikku. Volikogu uue koosseisu töö käivitus latusalt ja tulemuslikult, ehkki erinevalt eelmisest perioodist on seekord võimalik Keskerakonna ja SDE koalitsioon. Koostöö laabumine on märgiks programmiliste eesmärkide ühtsusest – mõlema erakonna jaoks on esmatähtis hoolida ühtviisi kõigist inimestest, tagada nende toimetulek ja heaolu maksimaalselt võimalikul määral. Just seda on Tallinn püüdnud pakkuda oma elanikele.

Toomas Vitsut,
Linnavolikogu esimees

Linnapea pöördumine

2009. aasta ei olnud ühelegi Eesti omavalitsüksusele nagu ka Eesti riigile ja rahvale tervikuna kerge aasta. Eelmise aasta jooksul selgus, et Eesti majanduse olukord on tunduvalt halvem, kui seda julgesid ennustada ka kõige pessimistlikumad analüütikud veel aasta alguses. Riskid Eesti majanduses hakkasid jõuliselt realiseeruma, majanduskriis pigem süvenes, kui näitas leevendumise märke.

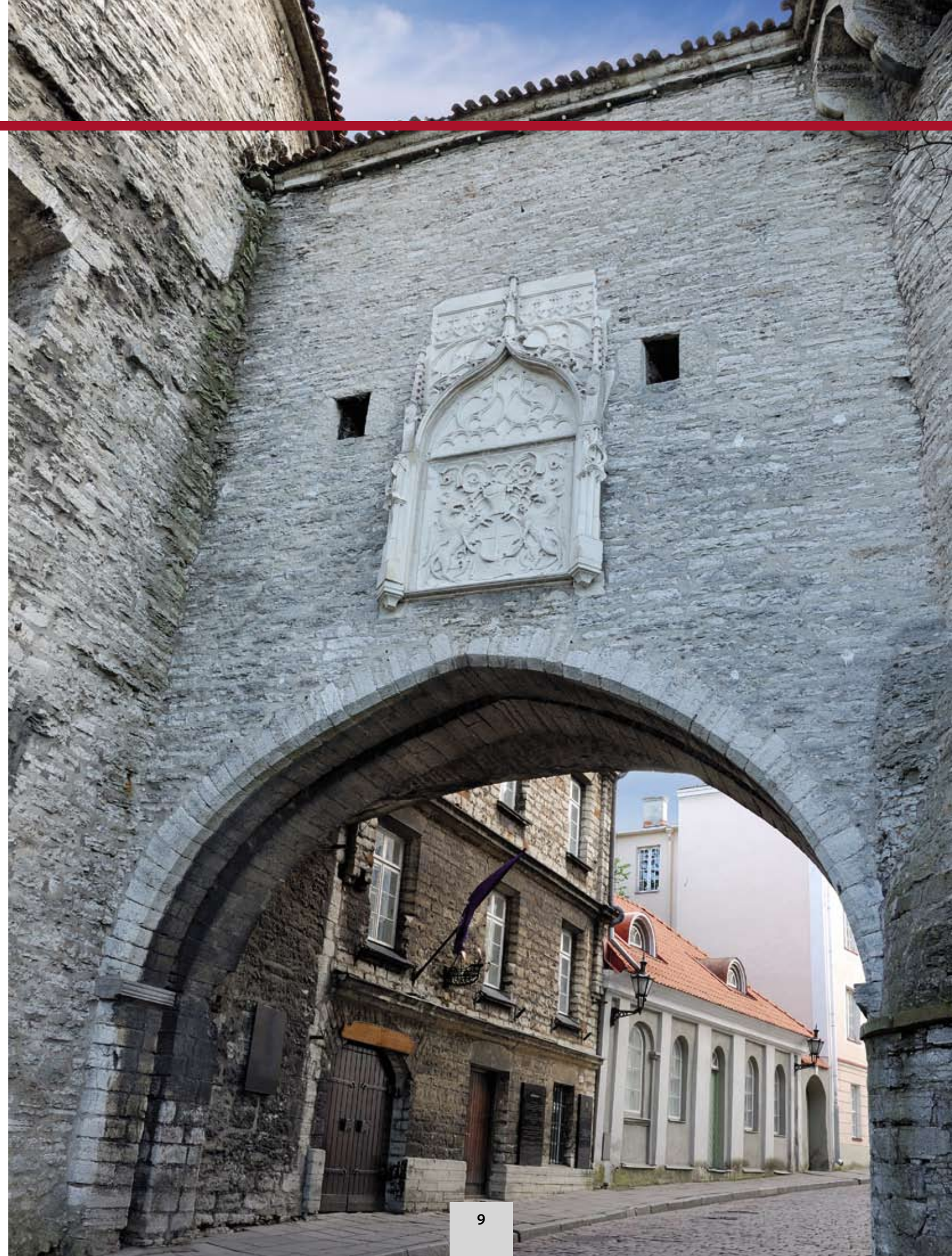
Mõistetavalt mõjutasid ka Tallinna linna rahalist olukorda samalaadsed tegurid, mis avaldasid mõju kogu riigile. Majandussurutus vähendas nii tööhõivet kui ka linnaelanike sisetulekuid ning sellest tulenevalt ka linna maksu- ja tulubaasi. Negatiivset mõju linna finantspositsioonile avaldasid ka Vabariigi Valitsuse otsused ja riigieelarve kärped. Arvestuste kohaselt vähendas Vabariigi Valitsus võrreldes 2008. aastaga omavalitsuste tulubaasi enam kui 2,5 miljardit krooni. Lisaks kehtestas Riigikogu Vabariigi Valitsuse ettepanekul seaduse tasandil nii omavalitsustele kui ka kohalike omavalitsuste sihtasutustele ja äriühingutele täiendavad laenupiirangud, mis seadsid üsna keerulisse olukorda ka paljud suured linna- le kuuluvad tervishoiuasutused ning mis mõjutasid oluliselt ka ühistranspordiettevõtete tavapärasest äritegevust. Nii oli ka Tallinna linn 2009. aastal sunnitud astuma jõulisi samme kulude kokkuhoiuks.

Üldise majanduslanguse taustal suurenesid kahetsusväärselt riigi otsustest tulenevalt ka linna kulud. Nii suurendati aasta kestel käibemaksu määra 2 protsendipunkti võrra, mis hinnananguliselt suurendas linna kulusid enam kui 52 miljoni krooni võrra. Suvel lisandus tööandjatele haigushüvitiste maksmise kohustus, mille mõju linnale on aastast ligi 25 miljonit krooni, samuti tõsteti tööandja töötuskindlustusmäära, mis tähendas linnale kulude kasvu ligi 15,5 miljonit krooni – need on vaid mõned näited lisandunud kuludest. Siinkohal on asjakohane märkida, et linn on tegevorganisatsioonina riigi jaoks üks olulisemaid maksumaksjaid, kellelt laekub riigieelarvesse

aastas otseselt või kaudselt üle miljardi krooni maksutulusid. Eesti üldises majanduskeskkonnas toimunud kiirete ning valdavalt negatiivsete muutuste taustal muudeti aasta vältel linnavolikogus ka linna 2009. aasta eelarvet kahel korral – juunis ja oktoobris 2009.

Eeltoodut arvesse võttes on mõistetav, et linnavalitsus on seisnud tõsiste ja keeruliste valikute ees. Tuleb ju linna juhtides eelkõige tagada linlastele vajalike teenuste osutamine ning linna organisatsiooni 280 asutuse ja linnale kuuluvate ettevõtete igapäevane toimimine. Linnavalitsus on püüdnud leida võimalikult häid lahendusi, täitmaks ka vähenenud ressursside tingimustes omavalitsuse esmast kohustust – tagada kõigile linlastele vajalike avalike teenuste kättesaadavus ja linna eelarvepoliitika jätkusuutlikkus. Arvestades tegelikku olukorda ei ole see olnud just lihtne ülesanne. Seda suurem rõõm on aga taas kord tõdeda, et Tallinn sai kõigele vaatamata hästi hakkama, mida kinnitab ka Tallinna aastaaruanne 2009!

Edgar Savisaar
Tallinna linnapea

Tallinna linn on Eesti suurim omavalitsusüksus.

Rahvastikuregistri andmetel kasvas Tallinna elanike arv 2009. aastal 2698 inimese võrra ning aasta lõpu seisuga oli tallinlasi 406 703, mis on ligi 30% Eesti elanikkonnast. Kui rahvastikuregistri andmetel Eesti rahvaarv pidevalt väheneb, siis Tallinna rahvaarv on viimastel aastatel olnud üsna stabiilne, näidates väikest kasvutendentsi. Ise on Tallinnas olnud positiivne alates 2005. aastast. 2009. aastal sündis Tallinnas Eesti Statistikaameti andmetel 5150 last, mis on küll paraku 271 last vähem kui 2008. aastal. Samas tulevad majandussurutise tagajärjel mujal Eestis töö kaotanud inimesed sageli tööd otsima ning elama Tallinna, suurendades seeläbi linna elanikkonda.

Tallinn on Eesti teenindus-, kaubandus- ja finantskeskus. Aktiivne majandustegevus on koondunud Tallinna ja selle ümbrusesse. Linna panus Eesti sise-majanduse kogutoodangusse on ligi 49%. Üle 76% lisandväärtusest luuakse peamiselt Tallinnas tertiärses sektoris, s.o hulgi- ja jaekaubanduse, hotellide ja restoranide, finantsvahenduse, kinnisvara, avaliku halduse, hariduse, tervishoiu, veonduse, side jm sotsiaal- ja isikuteeninduse valdkondades. Tallinna osakaal Eesti ekspordis on 38%, 2/3 müüdud kaupade ja teenuste mahust.

Statistikaameti esialgsetel andmetel oli 2009. aastal Tallinnas 15-74-aastasi tööga hõivatud inimesi

196 200, mis on 19 400 inimest vähem kui eelmisel aastal. Majandussurutise mõju avaldus enim viimases kvartalis, kui tööga hõivatute arv vähenes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 30 400 inimese võrra. Töötukassa andmetel oli 2009. aasta detsembris Tallinnas 26 600 registreeritud töötut, mis on 18 700 inimest ehk 3,4 korda enam kui aasta tagasi.

Riiklike struktuuride valmisolek ja võime töötute probleeme lahendada on kesine. Majanduskriisi mõjude leevendamiseks ja kriisist väljatulekuks võttis Tallinna Linnavolikogu 16. aprillil 2009 vastu abipaketi linnaelanike ja ettevõtete abistamiseks. Abipakett sisaldab 41 abimeedet raskustesse sattunud linnaelanikele ja ettevõtetele, sh mitmesuguseid meetmeid tööpuuduse leevendamiseks. Abipaketi tegevuse elluviimiseks kavandati 2009. aastal 136,4 miljonit krooni ja 2010. aastal 174,9 miljonit krooni.

Linna kui omavalitsusüksuse peamine kohustus on tagada seadusjärgsete ülesannete täitmine, oma territooriumil kvaliteetse elu- ja soodsa ettevõtluskeskkonna loomine. Tallinna linn pakub oma elanikele teenuseid kogu nende eluea jooksul. Ühelt poolt lastub linnal kohustus tagada kõige nõrgemate toimetulek, teisalt tuleb luua võimalused ka nõudlikumale avalike teenuste tarbijale.

Tallinna linna juhivad linnavolikogu ja linnavalitsus.

Linnaelanikud valivad Tallinna Linnavolikogu 4 aastaks. Viimased volikogu valimised toimusid 18. oktoobril 2009. Linnavolikogu töötab täiskogu istungitena, samuti komisjonide ja fraktsioonide kaudu. Linnavolikogu eelmises, kuuendas koosseisus oli 63 liiget ja praeguses, seitsmendas koosseisus 79 liiget. Volikogu koosseisu kuulub 4 fraktsiooni, sh Keskerakonna (44 liiget), Reformierakonna (14 liiget), Isamaa ja Res Publica Liidu (13 liiget) ning Sotsiaaldemokraatliku Erakonna (8 liiget) fraktsioonid.

Uus linnavolikogu on moodustanud 10 komisjoni: haridus- ja kultuurikomisjon, keskkonnakomisjon, korralduskomisjon, linnamajanduskomisjon, linnavarakomisjon, rahanduskomisjon, revisjonikomisjon, sotsiaal- ja tervishoiukomisjon, tarbijakaitsekomisjon ning õiguskomisjon. 2009. aastal pidas linnavolikogu 24 istungit, võttis vastu 271 otsust ja 47 määrust, toimus 146 komisjoni koosolekut.

Linnavalitsus on omavalitsusüksuse täitevorgan, mis viib praktilise tegevusega ellu talle riigi ja Tallinna õigusaktidega pandud ülesandeid. Tallinna Linnavalitsus on 7-liikmeline – linnapea ja 6 abilinnapead. Iga linnavalitsuse liige juhib temale määratud linnaelu valdkondi. Linnavalitsus juhib linna asutuste (va linnavolikogu kantselei) tegevust ning osaleb aktsionäri, osaniku, asutaja ja liikmena eraõiguslike juriidiliste isikute töös. Linnavalitsuse organisatsioonilise ja

tehnilise töö tagab linnakantselei, mille tööd juhib linnapea poolt ametisse nimetatud linnasekretär.

Linnavalitsuse istungid toimuvad reeglina kord nädalas. 2009. aastal toimus 57 istungit, kus võeti vastu 101 määrust ja 2205 korraldust.

Linna asutused on:

- linna ametiasutused, mis teostavad avalikku võimu
- linna ametiasutuste hallatavad asutused, mis ei teosta avalikku võimu

Tallinna linna organisatsiooni kuulub 23 linna ametiasutust ja 256 hallatavat asutust. Lisaks sellele on linn asutanud või omab osalust paljudes ettevõtetes, mille eesmärk on tagada linnakodanikele kvaliteetsete avalike teenuste kättesaadavus. Nii on linna valitseva mõju all 9 äriühingut ja 13 sihtasutust, millest suurimad on AS Ida-Tallinna Keskhaigla ja AS Lääne-Tallinna Keskhaigla, SA Tallinna Lastehaigla, samuti transpordiettevõtte Tallinna Autobussikoondise AS ning Tallinna Trammi- ja Trollibussikoondise AS. Lisaks omab linn olulist mõju veel 3-s äriühingus ja 1-s sihtasutuses, millest suuremad on AS Tallinna Vesi ja Tallinna Prügila AS. Linna asutustes, äriühingutes ning sihtasutustes töötas 2009. aastal kokku 19 537 töötajat, sealhulgas 1523 ametnikku, kusjuures 12 773-st linna asutuste töötajast töötas 8939 koolides ja lasteaedades.

LINNAELU ARENG VALDKONNITI

Elanike võimalus turvaliselt kasvada, mitmekülgsest areneda ja elukestvalt õppida on üks Tallinna peamistest eesmärkidest.

Linna haridusvaldkonna peamine eesmärk on olnud hariduse omandamise võimaluste mitmekesisus ja kättesaadavus. On oluline, et kõigile Tallinnas elavatele lastele oleks tagatud lasteaiakohad ja alushariduse omandamine, võimalused põhihariduse ning keskhariiduse omandamiseks, kutsehariduse omandamine lähtuvalt tööjõuturu vajadustest ning lastele ja noortele oleksid loodud mitmekesised huvihariduse ja -tegevuse võimalused.

2009. aasta lõpu seisuga oli Tallinnas 127 lasteaeda, 3 lasteaed-alkkooli, 1 lasteaed-põhikool ja 2 kooli lasteaiarühmadega, kus oli kohti 21 304 lapsele. Lisaks toetas linn 18 eralasteaeda, võimaldades sellega lastehoidu veel 596 lapsele. Jätkati programmi "Lasteaiakoht igale lapsele" elluviimist, millega loodi juurde 1356 uut lasteaiakohta, sellest 120 kohta täiesti uue lasteaia – Tallinna Rännaku Lasteaia – avamisega. 1202 kohta lisandus laste arvu suurendamise teel olemasolevates rühmades ning 34 kohta Tallinna Lepistiku Lasteaed-Algkoolis ja Tallinna Kivila Lasteaia uute rühmade avamisega. Lõpetati programm „Tuleohutu lasteaed“, mille käigus paigaldati lasteaedadesse tuleohutusseadmeid.

Kvaliteetne haridus on riigi üheks põhiliseks arengueelduseks. Tallinnas tegutses 2009. aastal 70 munitsipaal- ja 11 erakooli ja 2 riigi üldhariduskooli. 2008/2009. õppeaastal õppis Tallinna koolides 43 331 õpilast, neist 5671 teistest omavalitsusüksustest. Demograafilise arengu tõttu vähenes õpilaste arv linna koolides 2008. aastaga võrreldes 1497 lapse võrra.

Linn tagas kõigile 1.–9. klassi õpilastele tasuta toitlustamist. Toitlustamiskulude kompenseerimiseks eral-

das linn 2009. aastal lisaks riigilt saadud vahenditele enam kui 57 miljonit krooni. Kõigis koolides jätkasid tööd pikapäevarühmad ja abiõpetajad ning võimaldati osutada tugiteenuseid (sh logopeedi- ja psühholoogiteenused).

Olulisim eesmärk haridusvaldkonnas on tagada haridusasutustes tänapäevane õpikeskkond. 2009. aastal renoveeriti tervikuna linna 4 üldhariduskooli: Tallinna Juhkentali Gümnaasium, Tallinna Lilleküla Gümnaasium, Tallinna 53. Keskkool ja Tallinna Mahtara Gümnaasium. Koostöös erasektoriga alustati 2009. aastal veel tervikrenoveerimist 4-s linna üldhariduskoolis: Tallinna Järveotsa Gümnaasiumis, Tallinna Väike-Õismäe Gümnaasiumis, Liivalaia Gümnaasiumis ja Tallinna Humanitaargümnaasiumis.

Lisaks põhi- ja gümnaasiumiharidusele pakub linn kutseõpet Kopli Ametikoolis, kus õppis 2009. aastal eelkutses 111 õpilast ning kutseõppes 162 õpilast. Tallinna Kopli Ametikoolis on võimalik omandada kutseõpet järgmistel erialadel: kinnisvarahoolitus, rahvuslik puutööndus, tekstiilitöö, tramm- ja trollilukksepp-elektrik, kodumajandus, keskkonnatehnika-lukksepp ja aiandus.

Linn pöörab suurt tähelepanu huvihariduse võimaluste loomisele ja tagamisele. Tallinnas tegutses 2009. aastal 9 munitsipaalhuvikooli, kus õppis kokku 6353 last. Üldhariduskoolide juures tegutsevates huviringides osales 26 116 last. Lisaks on linn taganud võimaluse tegeleda huviharidusega 27 erahuvikoolis ja -ringis, kus 2009. aastal osales 1996 last. Ringides said õpilased tegeleda nii tehnika, loodusõpetuse, teatri, spordi, kunsti, muusika, tantsu, konstrueerimisega kui ka võõrkeeltega.

Lähiaastate peamine eesmärk on projekti "Tallinn Euroopa Kultuuripealinn 2011" edukas ettevalmistamine ja teostamine ning sellega kaasneva investeerimisprogrammi elluviimine. Sündmust aitab ette valmistada 2007. aastal linna asutatud sihtasutus Tallinn 2011, mille ülesandeks on kultuuripealinna programmi planeerimine, ideede kogumine ja hindamine selleks, et Tallinnas toimuks 2011. aastal põnev, eriline ja kõrgetasemeline kultuuriaasta. 2009. aastal kinnitati kultuuripealinna teemaks "Mereäärsed lood", millest lähtub 2011. aasta kultuuriprogramm.

2009. aasta oli Eestis kuulutatud muuseumiaastaks. Selle raames avas Tallinna Linnamuuseum Kadrioru pargis laste teemamuuseumi Miia-Milla-Manda. Hea töö eest anti Tallinna Linnamuuseumile kõrge auhind Suur Muuseumiroott näituse „Viuldaja karussellil. August Gailit Tammsaare juures“ korraldamise eest.

Jätkati Bastioni käikude ja Kiek in de Köki renoveerimist ning uue ekspositsiooni paigaldamist, mis valmis märtsis 2010.

Vaba aega aitavad sisustada ning kontserte, etendusi ja näitusi korraldavad Tallinnas 10 kultuuriasutust:

Tallinna Toomklubi, Pelgulinna Rahvamaja, Kultuuriseltside Teabekeskus, Vene Kultuurikeskus, Kultuurikeskus Lindakivi, Mustamäe Kultuurikeskus Kaja, Salmelise Kultuurikeskus, Nõmme Kultuurikeskus, Tallinna Haabersti Linnaosa Vaba Aja Keskus ja Pirita Vaba Aja Keskus.

Tallinna Linnateater andis 387 etendust 55 362 vaatajale. Teatri repertuaaris oli kokku 21 lavastust, neist 7 uuslavastust. 2009. aastal taastati endises mahus Põrgulava, kus kevadel esietendus lavastus „Meie aja kangelased“.

Tallinna Filharmoonia korraldas juba viiendat korda Birgitta Festivali. Programm oli mahukas ja mitmekesine, omaproduksioonina kanti festivalil ette Tauno Aintsi oratoorium „Aeg armastada“.

Aasta vältel toimunud suuremad kultuuriüritused olid veel MTÜ ART-Foorumi teatrifestival „Kuldne Mask“, kontserdisari „Tallinna Kirikurenessanss“ jpt. Eelmistest aastatest mitmekesisemalt korraldati Tallinna päeva üritusi. Toimused Eesti linnade esinduste tervituskontserdid ja laulukonkursi „Tallinna Laul“ lõpukontsert Raekoja platsil. Vabaduse väljaku avamise etendusega augustis tähistati taasiseseisvumispäeva.

Oluliseks sündmuseks oli juulis toimunud üldlaulu- ja tantsupidu „ÜhesHingamine“. Tallinnast osales peol 280 kollektiivi 8300 inimesega, neist 1261 tantsijat ja 7061 lauljat. Veebruaris tähistati esmakordselt Hiina uusaasta saabumist suurejoonelise karnevaliga Kadrioru pargis. Lisaks lavaprogrammile avati jääskulptuuride näitus, näha sai tuletsirkust ja tule-skulptuure.

Tallinna linnas tegutses 18 haruraamatukogu, mida külastas aasta vältel ligi 1,3 miljonit inimest. Oluliselt suurenes 2008. aastal tööle rakendatud raamatukogubussi Katariina Jee teenuse kasutajate arv.

Jätkati kultuuriasutuste loominguiliste, ruumiliste ja tehniliste võimaluste arendamist, et pakkuda linlastele ja linna külalistele mitmekesiseid kultuuriteenuseid. Jätkus Tallinna Lauluväljaku ja Vene Kultuurikeskuse rekonstrueerimine.

Loomaaia suursündmus oli lumeleopardi uue ekspositsiooni avamine, mis lisaks parematele tingimustele võimaldab nüüd veebikaamera vahendusel reaajas jälgida lumeleopardi tegevust. Euroopa Liidu meetmest „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ saadud investeerimistoetuse kaasabil lõpetati 2009. aastal 4 aastat kestnud paksunahaliste maja elevantide osa rekonstrueerimine, mille tulemusena said elevantid kaasaegsed elamistingimused.

Selleks, et tallinlane oleks elurõõmus ja terve, peab ta olema ka kehaliselt aktiivne.

Linn on seadnud eesmärgiks laiendada linlaste, eriti noorte võimalusi tegeleda nii huvitegevuse kui ka harrastus- ja saavutusspordiga. Seega on oluline, et linn pakuks linlastele mitmekesiseid sportimisvõimalusi ja mitmesuguseid spordiüritusi.

Noorsootöö eesmärk on pakkuda noortele kvaliteetseid ajaveetmise võimalusi linnas ning kujundada laste ja noorte tervislikke eluviise.

Linnal on kokku 24 spordibaasi ja -rajatist, kus on võimalik harrastada ligi 30 spordiala. 2009. aastal olid teenused kättesaadavad keskmiselt 10 13 tundi päevas ja 7 päeva nädalas. Linna üks enimkasutatavaid tervisespordi ja vaba aja veetmise võimalusi pakkuv asutus on Nõmme Spordikeskus, mille teenuseid kasutas 2009. aastal 72 824 spordiharrastajat ja üritustest osavõtjat. Nõmme Spordikeskuse Nõmme-Harku liikumisradade kogupikkus on u 17,5 km, mis on pikim omalaadne rajatis Eestis.

Tervisespordi edendamine jätkus läbi terviseliikumisprogrammi „Tallinn liigub“. Kokku oli terviseliikumisprogrammi kuuluvaid üritusi 289. Korraldati arvukalt piirkondlikke spordiüritusi, -võistlusi ja tervisepäevi linnaosades.

Jätkati spordiklubide toetamist, mis andis võimaluse spordiga tegeleda 19 160 harrastajal. Toetus ühe harrastaja kohta oli keskmiselt 3513 krooni.

2009. aastal lõpetati Põhja Spordihoone renoveerimine, jätkati Lasnamäe Sportmängude Kooli spordiväljakute renoveerimist ja alustati Järve metsapargi terviseraja rajamist. Viidi läbi ka traditsiooniline võistkondade tunnustamise üritus.

Noorsootöö teenuseid pakub linn 8 piirkondlikus noortekeskuses, infokeskuses, teabe- ja nõustamiskeskuses. Noortekeskuste suurim ettevõtmine oli Noortenädala korraldamine, mille eesmärk oli pakuda nädala jooksul mitmeid tegevusi ja infot selle kohta, millega Tallinnas on võimalik koolivälisel ajal tegeleda ning tutvustada laiemalt Tallinnas tegutsevaid noortekeskuseid. Noortekeskusi külastati 2009. aastal 65 850 korda. Noortekeskustes tegutses 47 huvitegevust pakkuvat klubi või stuudiot.

Info ja nõustamise kontakte oli 2009. aastal 303 402, millest suure osa moodustasid jätkuvalt populaarse noorte infoportali www.taninfo.ee külastused. Tallinna noorte infokeskus väljastas 2009. aastal 9 trükist kogutiraažiga 120 250, korraldas 17 infoüritust ja 91 infotundi koolides.

Alates 2009. aasta augustist tegutseb Vabaduse väljakul asuvates maa-alustes ruumides Teaduskeskuse AHHA Tallinna filiaal, mida külastas hinnanguliselt veidi üle 40 000 huvilise. AHHA täidab eriprogrammist eesmärki linna noorsootöös, tuues sisse uusi ja innovaatilisi lähenemisviise ning andes lastele ja noortele teadmisi teadusvaldkondadest nende arusaadaval viisil. Teaduskeskus AHHA oma pereseksusega toetab linnale antud UNICEF-i tiitlit „Last- ja noortesõbralik linn“.

Jätkuvalt toetati ka Tallinna lastele ja noortele mõeldud noortelaagreid. Suviseid noortelaagreid aitas korraldada 41 partnerit. Toetuse suurus oli 55 krooni osaleja kohta ja toetatud osalejate arv oli 5264.

Juba kuuendat aastat tegutsevas õpilasmalevas oli 2009. aastal 60 rühma, milles osales kokku 940 noort.

Linna üks olulisi ülesandeid on sotsiaalse toimetuleku tagamine erinevatele linnaelanike gruppidele, abistades ja toetades nii eakaid, puudega inimesi, lapsi kui ka lastega peresid.

Kõigile abivajajatele mõeldes on linn viimastel aastatel oluliselt panustanud sotsiaalhoolekandesse ja tervishoiuteenustesse. Selle tulemusena on nimetatud valdkondades pakutavate teenuste ring laienenud.

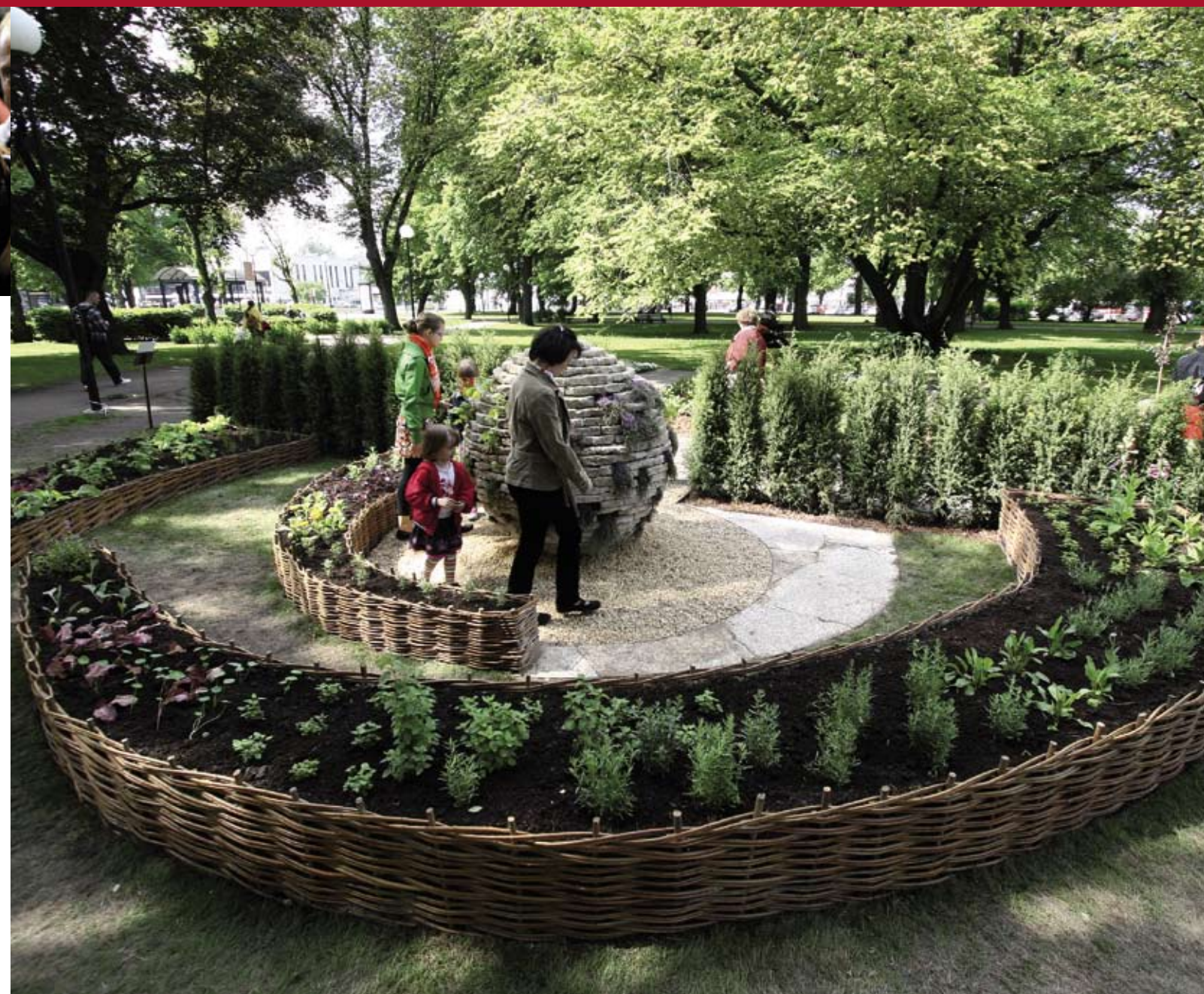
Eesti ja ka Tallinna elanikkond vananeb jätkuvalt, mistõttu suureneb nõudlus hooldekodukohtade järele. Eakate hoolekande eesmärk on kvaliteetse üldhooldekodu teenuse pakkumine ja eakate toimetuleku kindlustamine. 2009. aastal lõpetati Iru Hooldekodus elanike elukorpuste renoveerimistööd, mille tulemusena paranesid hooldekodus hooldusel viibivate isikute elamistingimused ja asutuse personali töötingimused. Iru Hooldekodus osutati üldhooldekodu teenust korraga 350-le hooldust vajavale isikule. Teistes hooldekodudes üle Eesti osutati teenust 467-le hooldust vajavale isikule. Alates 1. juulist 2009 alustati Iru Hooldekodus intervallhoiuteenuse osutamist, et toetada eakate toimetulekuvõimet pärast haiglas viibimist, kui kodus hooldamine ei ole võimalik pereliikmete või lähedaste ajutise eemaloleku tõttu. 2009. aastal laiendati sotsiaalvalve-alase häirenuputeenuse saajate ringi kõikidele teenust vajavatele eakatele ja puuetega inimestele.

Lapsed peavad ennast tundma hoolitsetuna, kaitstuna ja abistatuna. Laste hoolekande eesmärk on hool-

dada vanemliku hoolitsuseta lapsi lastekodus, osutada sõltuvushaigetele lastele ja noortele varjupaiga- ja rehabilitatsiooniteenust, nõustada lapsi kasvatavaid peresid ja osutada toetavaid sotsiaalteenuseid riskiperele ning anda abi emadele ja lastele, kes on perevägivalda ohvrid. Tallinna Laste Turvakeskuses osutatakse varjupaiga- ja rehabilitatsiooniteenust – 40 kohta on sotsiaalset rehabilitatsiooni vajavatele lastele ja 14 kohta varjupaigategenuse osutamiseks. 2009. aastal ehitati Tallinna Laste Turvakeskusele 5. osakond, et parandada sõltuvusprobleemidega laste rehabiliteerimise võimalusi.

Tallinna linnas elab 21 125 puudega inimest, neist 1121 last. Linn toetab puudega inimeste toimetulekut ühiskonnas transporditeenuste, isikliku abistaja teenuste, töö- ja rakenduskeskuse teenuste osutamisega ning päevategevuse ja -hoiu korraldamisega. 2009. aastal keskenduti puudega inimeste hoolekandes kurtidele ja nende hoolekandele, käivitati neile sobilik SMS-iga takso tellimise süsteem ning trükiti 500 kolmkeelset informatiivset plastikkaarti, mis aitavad kurtidel ja kõnepuudega inimestel hädaolukordades suhelda.

Aktiivset osavõttu ühiskondlikust elust pakuvad linnaosade päevakeskused, mille teenuseid kasutavad aktiivsest sotsiaalsest elust kõrvalejäänud

eakad, puudega isikud, lapsed, hoolekandeesutustest ellusuunatud ja muud riskigrupid. Linnaosade osutatav koduteenus on eakatele ja puudega isikutele, kes teenuse puudumisel vajaksid hooldust sotsiaalhoolekandeesutuses. Linn tagas ka abivajajate toitlustamise supiköökides ja kodutute varjupaikades.

2009. aasta aprillis vastu võetud Tallinna linna abipaketi üks valdkondi on toetused ja sotsiaalabi, mis aitavad raskustesse sattunud inimestel paremini toime tulla. Abipaketi toel laiendati tasuta toitlustamise teenust supiköökides, suurendati ravikindlustuseta isikutele mõeldud voodikohtade arvu, suurendati kohtade arvu kodutute varjupaikades ja laiendati raskustesse sattunud isikutele mõeldud nõustamisteenusi. Eakatele ja puudega lastele hinnatõusu kompenseerimiseks makstava toetuse määra tõsteti 850 kroonilt 1000 kroonile. Tööpuuduse hüppeline kasv suurendas toimetulekutoetuse vajajate arvu. Kui 2008. aastal maksti toimetulekutoetust 1110 perekonnale kokku 7,6 miljonit krooni, siis 2009. aastal juba 2636 perele kokku 21,4 miljonit krooni. Märkimisväärseks abiks toimetulekutoetust saavatele peredele oli talvekartulite ja küttepuid jagamine 2009. aasta sügisel.

2009. aasta mais valmis Paljassaare tee 35 sotsiaalmajutusüksus, kus on abivajajatele keskmiselt 45 kohta. Novembris avati 50-kohaline kainenuskambritega arestimaja. Kainenuskambris on ööpäevaringne järelevalve ja kainenema toodud isikutele tagatakse vajalik meditsiiniline abi. Septembris avati linna toetusel AS Lääne-Tallinna Keskhaigla Pelgulinna Sünnitusmajas perekeskus, mille ülesanne on noorte vanemate ettevalmistamine lapse sünniks ning laste-

vanemate teadmiste täiendamine terve lapse arendamisel ja kasvatamisel.

Tervishoiuvaldkonnas peab linn oluliseks tagada kõigile linlastele kvaliteetne ning kättesaadav esmasandi- ja eriarstiabi. Linna tasandil moodustati intersektoraalne tervisekoalitsioon, mida juhib Tallinna linnapea. Tervisekoalitsiooni ülesanne on koordineerida arengukava elluviimist eri sektorite ja linnaosade vahel, määratleda prioriteedid ja ressursside vajadus, kinnitada tegevuskavad ning hinnata tegevusaruandeid. Tervishoiuvaldkonnas laiendati ravikindlustuseta isikute ravivõimalusi, võimaldati pikaaegsete krooniliste haigustega patsientidele koduõendus- ja hooldusteenuseid, lisaks Iru Hooldekodule osutati öendusteenust linna sotsiaalmajades. Elanike tervisekäitumist aitasid aktiivselt kujundada kõigi linnaosade valitsuste tervisedenduse spetsialistid.

Elanikele ööpäevaringselt vajalike ravimite kättesaadavuse tagamiseks alustati öövalveteenuse osutamist lisaks Kesklinnas Tõnismäe tänaval asuvale apteegile ka Lasnamäel. Kesklinnas teenindati kuus u 3000 klienti ning Lasnamäel u 900 klienti. 2009. aastal tõlgiti vene keelde 40 sagedamini ostetava toimeainepõhise retseptiravimi annotatsioonid. Tõlgitud annotatsioonidest trükiti 70 kogumikku, mis jaotati linna apteekidele võimalusega koopiaid juurde tellida.

Tallinna linna asutusena tegutseb ka Tallinna Kiirabi, mis osutas kiirabiteenust 14 brigaadiga ja teenindas 2009. aasta jooksul 61 420 väljakutset. Suvekuudel rakendati edukalt tööle kiirabi rattapatrull Tallinna vanalinnas, mille eesmärk oli teenindada operatiivsemalt selles linnaosas sageli ette tulevaid

tänavakutseid ja liikuda kiiremini autodele raskesti ligipääsetavates piirkondades. 2009. aastal soetatud raadiosidevahendid võimaldasid Tallinna Kiirabil ainukesena Eestis varustada kiirabiautod üleriigilise operatiivsüsteemiga, mis tagab hea side häirekeskuse ja sündmuskohal viibivate pääste-, politsei- ning kaitsejõudude vahel.

Väärtustamaks Tallinna linna asutatud raviasutuste ja koolide tervishoiukabinettides töötavate arstide, õdede, taastusravispetsialistide ja sotsiaaltöötajate tööd, jätkati 2009. aastal neile õppelaenu osalist kompenseerimist (summas 3,4 miljonit krooni).

Linnaelanikele on oluline elamisväärne ja roheline elukeskkond, kus üks eesmärk on ka loodussõbraliku eluviisi propageerimine.

27% Tallinna pindalast on kaetud haljastusega. Rohealasad on kokku 40,3 km², sellest moodustavad ülelinnalise tähtsusega pargid 3,5 km² ja linnaosa tähtsusega pargid 11,4 km². Heakorralduskonna põhieesmärk on hooldatud haljasalade ja linnametsade võrgustiku loomine. Selleks hooldati olemasolevaid ning rekonstrueeriti ja rajati uusi parke, haljasalaid ja purskkaeve. Haljasalade atraktiivsuse suurendamiseks koostati tihe ürituste programm. Elukeskkonna parandamise eesmärgil toetati korteriühistuid õuealade korrastamisel.

Tallinna vanalinna avaliku linnaruumi korrastamiseks, elavdamiseks ja kaunistamiseks rekonstrueeriti kino „Sõprus“ esine skväär ning ehitati purskkaev. Sellega viidi lõpule juba kino projekteerimisel kavandatud hoonest ja selle esisest purskkaevust koosnev arhitektuuriline kompleks. Põhja-Tallinna elanikele paremate puhkamisvõimaluste loomiseks rekonstrueeriti pärast Kalamaja kalmistu likvideerimist 1960. aastatel rajatud ja seejärel unustusse jäetud park ning rajati sinna 2 uut purskkaevu. Jätкус Kadrioru pargi rekonstrueerimine ja viidi lõpule Tondiloo haljasala väljaehitamine. Rajati kaks uut kogupereväljakut Lasnamäe linnaosas ning linnaosade hoovialadel rekonstrueeriti 29 avalikku mänguväljakut. Paljasaare poolsaarelt Kakumäe poolsaarele viiva kergliiklustee ühe osana valmis Kakumäe poolsaare algust Stroomi puhkealaga ühendava rannapromenaadi viimane lõik. Sellega lõpetati 2500 m pikkuse Rocca al Mare rannapromenaadi ehitus täies mahus.

Eesmärgiga taastada Tallinnas head lillekujundustraditsioonid ja pikaajaline programmiline tegevus lillekujunduskunsti propageerimiseks toimus 3. juunist 6. oktoobrini 2009 rahvusvaheline Tallinna lillefestival, mida külastas üle 400 000 inimese. Festivaliks rajati 31 iluaeda teemadel „Keskaja aed“ ja „21. sajandi tarbeaed“, neist 6 iluaeda rajasid Tallinna sõpruslinnade meeskonnad Venemaalt, Belgiast, Rootsist, Soomest, Makedooniast ja Ukrainast ning 25 iluaeda Eesti meeskonnad. Festivali raames toimus 12 teemapäeva ja 14 kontserti. Festivalist on kavas kujundada iga-aastane suurüritus, mis toob Tallinna aiandus- ja lillehuvilisi nii Eestist kui ka mujalt maailmast. Pargikunsti tutvustamiseks korraldati 2009. aasta suvel Kadrioru pargis ekskursioone, kontserte ja näitusi. Kultuuriprogramm tipnes oktoobris toimunud valgusfestivaliga „Valgus kõnnib Kadriorus“. Uisutamisevõimaluste laiendamiseks on alates 2006. aastast Harju tänava haljasalal talviti avatud teiseldatav liuväli. 2009. aastal oli liuväli avatud 1. jaanuarist 29. märtsini ning 8. novembrist 31. detsembrini. Aasta jooksul külastas liuvälja 30 451 inimest, kellest 4019 olid kooliõpilased.

Üha enam populaarsust koguva projekti „Hoovid korda“ raames eraldati korteriühistutele toetusena 20,1 miljonit krooni, millega rahuldati 183 korteriühistu taotlused hoovide korrastamiseks. Põhilised ühistute territooriumil tehtud korrastustööd olid jätkuvalt parklate laiendamine ja hooviteede remont.

Et rajada 2010. aasta lõpuks kogu linna kattev ühiskanalisisatsioon, ehitati 2009. aastal Tallinnas 12 772 m veerajatisi, 57 060 m reoveekanalisisatsioonirajatisi ja 14 719 m sademeveerajatisi. Kokku rajati vee- ja kanalisatsioonirajatisi 84 551 m. Kanaliseerimistööd toimusid põhiliselt Nõmme, Maarjamäe, Kristiine ja Veskimetsa piirkonnas. Linn jätkas varem asustatud kanaliseerimata piirkondades elanikele ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise hüvitamist. Elanikele hüvitati 2313 kinnistu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise kulud kogumaksumusega 167,3 miljonit krooni.

Linna kui terviku huvides on väga oluline sihipärane eluasemepoliitika ning säästlik maakasutus.

Linnamajanduse valdkonnas oli jätkuvalt peamine sundüürnike ja vähekindlustatud isikute eluasemeküsimuse lahendamine. 2009. aastal lahendati sundüürnike eluasemeküsimus, mis oli elamuehitusprogrammi „5000 eluaset Tallinnasse“ põhieesmärk, ning asuti täitma Tallinna teist elamuehitusprogrammi. Programm on üks osa linna laiemast eluasemepoliitikast, mis keskendub linnale vajalikele töötajatele ja noortele peredele eluaseme üürimisvõimaluste loomisele. Programmi raames on 2009. aastal saanud eluaseme 100 peret. Raadiku tänaval valmib aastatel 2009–2011 kokku 9 elamut, milles on 1215 korterit üldpinnaga 75 148 m². 2009. aastal valmisid esimesed 3 elamut 420 korteriga.

Uue toetuse liigina toetab linn 2009. aastast korteriühistuid nende hallatavatele elamutele energiamärgiste taotlemisel. Toetust sai 666 korteriühistut kokku 1 miljonit krooni, s.o ligi 1500 krooni ühe elamu kohta. Jätkuvalt töötas linnavalitsuse infosaaits korteriühistute infopunkt, kus korteriühistutega seotud küsimustes andsid nõu Eesti Korteriühistute Liidu juristid. Korteriühistuid toetati ka koolitustoetuse andmisega. Toetust anti 288 korteriühistu juhi koolitamiseks kokku 576 000 krooni, s.o 2000 krooni ühe koolitatava kohta.

Linnal lasub ka kohustus kanda hoolt enesega mitte toimetulevate inimeste eest. Kodutute resotsialiseerimiseks on Tallinna linnal 4 sotsiaalmajutusüksust. Sotsiaalmajutusüksusesse paigutatakse ka isikud, kes munitsipaalkorteris majanduslikult toime ei tule. 2009. aastal lõpetati Kauge tn 4 asuva 70-kohalise sotsiaalmajutusüksuse ehitus, mille käigus rakendati ka taastuenergia lahendusi. 2009. aastal alustati lastekodulastele perelähedase elukeskkonna loomiseks peremajade rajamist. Korraldati ideekonkurss projekteerija leidmiseks ja sõlmiti projekteerimisleping. Projekti raames on kavas Tallinna linna erinevatesse piirkondadesse ehitada 5 paarismaja ja 2 üksikmaja, kuhu majutatakse praegu nn kombinaattüüpi lastekodudes elavad lapsed.

Alustati Tallinna turgude arendamise programmi, mille käigus renoveeriti esimesena Nõmme turg ja asutati linna asutus turgude haldamiseks. Juba lühikese ajaga sai uuenenud Nõmme turg linnaelanike seas väga populaarseks.

Linna ühistransport oli korraldatud eeskätt linnale kuuluvate transpordiettevõtete kaudu 57 autobussi-, 4 trammi- ja 8 trolliliinil. Tööpäeva tipptundidel töötas liinidel 309 bussi, 55 trammi ja 83 trolli, kokku 447 ühissõidukit. Ühistranspordiliinidel alustas 2009. aastal tööd 22 uut autobussi, sh 15 liigendbussi ja 7 uut liigendtrollibussi. Lisaks soetatati 3 kasutatud autobussi ja 6 kasutatud trammi. Aastane liiniläbisõit oli 30,3 miljonit kilomeetrit, teenindati 119,3 miljonit sõitjat.

Tallinna Linnavolikogu 16. aprilli 2009 otsusega nr 71 võeti vastu „Tallinna linna abipakett linnaelanikule ja ettevõtjale”, mille kohaselt loodi Tallinnas tööpuuduse leevendamiseks sotsiaalsed töökohad linnale kuuluvates veoettevõtetes Tallinna Autobussikoondise AS-is (edaspidi TAK) ja Tallinna Trammi- ja Trollibusikoondise AS-is (edaspidi TTTK). Tallinna linn eraldas 2009. aastal TAK-ile ja TTTK-le sotsiaalsete töökohade – reisisaatjad ja ühissõidukite koristajad – loomiseks 13,7 miljonit krooni. Alates 1. juunist võeti TAK-i tööle 60 ja TTTK-sse 40 koristajat, kes lõpp-peatustes ühissõidukeid koristasid. Septembrist asusid ühissõidukites tööle reisisaatjad, kelle põhitöö on sõitjate abistamine ja juhendamine. Seisuga 31.12.2009 töötas TAK-is 296 reisisaatjat ja 60 koristajat ning TTTK-s 192 reisisaatjat ja 40 koristajat.

Linn peab oluliseks ühistranspordi kasutusmugavuse tõstmist. Välisrahastusega projekti SMILE raames loodud ühistranspordi prioriteedisüsteem võimaldab sõiduplaanist maha jäänud ühissõidukitel 31 ristmikul vajadusel fooritule roheliseks muuta. Projekti käigus said vastavad seadmed 99 TAK-i bussi ja 73 TTTK trolli. Samal ajal varustati 291 TAK-i ja 29 MRP bussi ning TTTK 91 trolli ja 57 trammi sõitjate teavitamiseks mõeldud sise- ja välistabloode, automaatsete

häälteatamise seadmete ning pardakompuutritega. 16 ühissõidukile paigaldati automaatsed sõitjate loenduse seadmed, 2 ristmikule telliti fooriprogrammid, mis võimaldavad anda ühissõidukile u 6 sekundit varem rohelise tule.

Jalakäijate ohutuse ja liikluse sujuvuse tagamiseks rajati 2009. aastal kolm uut fooriobjekti: Pärnu mnt ülekäik, Viljandi mnt – Valdeku tn ristmik ja Smuuli tn – Paekaare tn ristmik. Linna liikluskoormuse vähendamiseks jätkati projekte „Pargi ja Reisi” ning „Koolibuss”. „Pargi ja Reisi” parklad on avatud Pirita – Kesklinna, Õismäe – Kesklinna, Peterburi mnt – Kesklinna ja Pärnu mnt – Kesklinna suundadel. 2007. aastal Viimsi suunal alustatud projekti „Koolibuss” laiendati 2008. aastal Vääna-Jõesuu, Tabasalu ja Randvere suunale. Koolibusse kasutas 2008. – 2009. aastal iga päev kokku keskmiselt 210 õpilast.

Eesmärgiga tagada hästitoimiv ja korrektne taksoteenus loodi 2009. aastal laiapõhjaline taksokomisjon, kuhu kuuluvad linnatranspordi ja avaliku korra valdkondi kureerivad abilinnapead, linna ametiasutuste töötajad ja sõltumatud eksperdid. Komisjoni ülesanne on transpordiameti poolt laekuvate taksoveo- ja sõidukikaartide taotluste läbivaatamine, transpordiametile laekuvate taksoveoalaste kaebuste läbivaatamine ning vedajate ja taksojuhtide taksovedu reguleerivatele õigusaktidele vastavuse kontrollimine. Komisjoni loomine tõhustab linna ametiasutuste vahelist koostööd taksovedu reguleerivate õigusaktide rikkumiste avastamisel ning haldus- ja väärtemenetluse läbiviimisel.

LINNAPLANEERIMINE

2009. aastal oli ruumilise arengu peatähelepanu suunatud mereäärsete alade taaskasutusele võtmisele koos neile uute funktsioonide andmisega, avaliku ruumi kvaliteedi olulisele parandamisele ning Kultuuripealinna 2011 raames linnakujundusprojektide ettevalmistamisele. Üks nimetatud prioriteetidega haakuvaid tegevusi 2009. aastal oli Tallinna Linnavalitsuse uue administratiivhoone rahvusvahelise arhitektuurikonkursi korraldamine. Selle eesmärk on kujundada Linnahalli ning Kultuurikatla piirkonnast pealinna uus administratiiv- ja kultuurikeskus, mis oleks tihedalt seotud Kultuurikilomeetrina kasutusele võetava tulevase Tallinna rannapromenaadi ning mereäärse tegevusega. Konkursile esitatud 47 töö hulgast valiti parimaks Taani arhitektuurbüroo BIG ApS töö „The Public Village“.

KESKKONNAKAITSE

2009. aastal toetas linn mitmel moel linna keskkonnaseisundi parandamist, selle tundmaõppimist ja sellest teavitamist. Kevadel korraldati ülelinnaline heakoraku kampaania, mille eesmärk oli puhastada linn talve jooksul kogunenud prügist. Euroopa autovaba nädalat korraldati kaheksandat korda. Seekordne teema oli „Parandada linna kliimat“ ja eesmärk suurendada teadlikkust kohaliku võimu olulisest rollist globaalse soojenemise vastases võitluses. Tallinn on autovaba päeva korraldanud juba 2001. aastast alates ning autovaba nädalat 2006. aastast alates. Jäätmekäitluskampaania „Prügihunt“ toimus 2009. aasta sügisel juba seitsmendat korda. Selle raames keskenduti jäätmejaamade kasutamise propageerimisele. Kampaania eesmärk on inimeste teadlikkuse tõstmine prügi sorteerimise, jäätmejaamade kasutamise jms jäätmekäitlusega seonduva osas.

Aegna saarel 2008. aastal valminud loodusmajas korraldati 2009. aastal esmakordselt regulaarseid õppekäike ja praktilist loodusõpet. Aegna loodusmaja külastas 2009. aastal 1300 loodushuvilist – nii Tallinna koolide õpilasi ja õpetajaid, lastaedade lapsi kui ka täiskasvanuid. Loodusmajas õppeprogrammide läbimine suurendab laste loodus- ja keskkonnateadlikkust ning looduse praktilist tundmist. Samuti paranevad looduses käitumise oskused. 2009. aastal valminud Tallinna Botaanikaia loodusmajas korraldati Tallinna kooliõpilastele üldhariduskoolide õppekavaga seotud looduskoolitusi 7 erineval teemal. 77 õppepäeval osales 1847 õpilast 24 koolist ja 73 klassist. Looduskoolitustel Tallinna Loomaaias osales 3717 õpilast ja 350 õpetajat 41 koolist ja 175 klassist.

Tallinna linnas on 1460 teed ja tänavat kogupindalaga 13,1 miljonit ruutmeetrit ja kogumaksumusega 3,3 miljardit krooni. Teede ja tänavate sõidetavuse tagamiseks puhastati teerajatisi 8,9 miljonil ruutmeetril, millele lisandus teemaal asuva haljastuse hooldus 3,7 miljonil ruutmeetril. Teerajatiste jooksvat remonti tehti 226 346 ruutmeetril.

2009. aastal lõpetati Vabaduse väljaku rekonstrueerimine, mille käigus kujundati Vabaduse väljak pealinna ja riigi esindusväljakuks. Objekti kogumaksumus koos projekteerimistöödega oli 285 miljonit krooni. Objekti pidulik avamine toimus 20. augustil 2009. aastal. Vabaduse väljaku rekonstrueerimise tulemusel on muutunud väljaku funktsioon: endine autoparkla on kujundatud ümber jalakäijate alaks ning välja on ehitatud maa-alune osa, sh parkla ning äri- ja ekspositsiooniruumid. Tööde käigus uuendati lisaks Vabaduse väljakule ka Kaarli puistee sõidu- ja kõnniteid.

Suuremad 2009. aastal valminud teeobjektid olid Tartu maantee viadukt (Suur-Sõjamäe tn – Järvevana tee), Patriarh Aleksius II väljak, Pae tänav (Punane tn – Paekaare tn), Pelguranna tänav (Kolde pst – Kopli tn) ja Viljandi maantee (Valdeku tn – linna piir). Alustati järgmiste teeobjektidega, kus tööd jätkuvad 2010. aastal: Pärnu maantee (Hiiu tn – Laane tn), Nõmme tee (Linnu tee – Tammsaare tee) ja Veerenni tänav – Filtri tee ühendustee (välisrahistusega objekt). Kergliiklusteid ehitati 2009. aastal 4,7 km. Suuremad objektid olid Rocca al Mare rannapromenaad ja Pelguranna tänav kergliiklustee.

Linnakodanike heaolu ja liikluse turvalisuse huvides jätkati Tallinna linna tänavate, parkide, haljasalade ja muude üldkasutatavate territooriumite normidekohast ja energiasäästlikku valgustamist. Linna teede ja tänavate valgustamiseks on paigaldatud 52 400 valgustit. Tänavavalgustustööde käigus paigaldati 1670 uut valgustit. Jätkati programmiga „Turvaline ülekäigurada“, mille tulemusena on alates 2005. aastast saanud erivalgustuse 216 ülekäigurada, sh 2009. aastal 67 ülekäigurada.

Avaliku korra tagamisega linna haldusterritooriumil tegeleb Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet. Ameti põhilised ülesanded on väärtegade avastamine, esitatud avaldustele reageerimine ning hoiatuste ja karistuste määramine. 2009. aastal lisandusid ameti tööülesannete hulka taksokontrolli teostamine, kaubandustegevuse seaduse täitmise järelevalve ja vääртеomenetluse läbiviimine rikkumiste kohta. Munitsipaalpolitsei arendamine on pidev protsess, mille eesmärk on seadustega linnale pandud peamiste järelevalve- ja kontrollifunktsioonide efektiivsuse suurendamine nende koondamisega Munitsipaalpolitsei Ametisse. 2009. aastal sai Munitsipaalpolitsei Amet uued ametiruumid aadressil Pärnu mnt 139c/1.

Turvalisuse tagamisel teeb linn koostööd Põhja Politseiprefektuuriga. Toetatakse ka kodanikeühendusi ja organisatsioone, mille tegevus on suunatud turvalisuse tagamisele linnas. Toetati 17 projekti: sh MTÜ Eesti Vaimse Tervise Ühingu projekt „Psühholoogiline nõustamine ja noorsootöö“ ja MTÜ Rua Crew juhtprojekt „Üheskoos oleme tugevamad“. Jätkati mitmeaastaste projektide toetamist: sh Lastekaitse Liidu projekt „Võitlus koolikiusamisega“ ja Eesti Vanavanemate Ühingu projekt „Lase laps turvaliselt üle tee“.

Valdkonna peamised eesmärgid on ettevõtluse toetamine ja konkurentsivõime tõstmine, Tallinna kui turismikoha tuntuse suurendamine ning tarbijakaitse korraldamine ja linna ettevõtluse järelevalve.

Ettevõtlusaktiivsuse suurendamiseks ja tööhõive parandamiseks toetab linn ettevõtjaid eri meetmetega. 2009. aastal toetati 206 ettevõtjat stardiabi toetuse, uute töökohtade loomise ja sotsiaalsete töökohtade loomise toetuste, täiendusõppe toetuse, praktikajuhendajate toetuse, messi- ja patenditoetuste ning klasteriprojektide kaasfinantseerimise toetuse andmisega. Klasteriarenduses aidati kaasa sektoritevaheliste koostöövormide tekkele, toetati ja korraldati teavitussüritusi ning nõustati tekkinud klasterkooslusi. Tallinna innovatsioonistrateegia raames algatati aktiivsem koostöö Tallinna ülikoolidega, toetades rahvusvahelisi konverentse, välismessidel osalemist, suveülikoolide läbiviimist ja rakenduslike teadustööde konkursse.

Võeti vastu „Tallinna väikeettevõtluse arendamise programm 2010-2013“, kus määratletakse väikese ja keskmise suurusega ettevõtete hetkeolukord ja peamised probleemid ning olulisemad tegevused koos rakenduskavaga.

2009. aasta alguses vastu võetud Tallinna linna abi-paketis olid meetmed tööpuuduse leevendamiseks, eluasemekulude vähendamiseks, ettevõtluse toetamiseks ning tarbijate kaitseks. Lisaks toetuste vahendamisele korraldati kevadel 2 tööbörsi ning sätisel tööhõive ja ettevõtluse kontaktmess „Tallinn töötab“. Eluasemekulude vähendamiseks kehtestati kaugküttevõrgust korteri kütmiseks tarbitud soojusenergia hinnatõusu hüvitamise sotsiaaltoetus Tallinna linna vähekindlustatud elanikele.

2009. aastal pöörati varasemast suuremat tähelepanu tarbijahariduse levitamisele. Esmakordselt korraldati ülinnaline tarbijate teabepäev eesmärgiga tutvustada tallinlastele laiemalt nende tarbijaõigusi. Hinna- ja tarbijakaitse teenistus nõustas elanikke ja ettevõtjaid ning lahendas esitatud kaebusi 3223 korral, kontrollis järelevalve korras 1863 jae- ja tänava-

kaubanduse müügikohta ning teenindus- ja toitlustuskohta ja tegi otsuse väärtetasjas 989 korral.

Oktoobris toimus 6. korda Tallinna ettevõtluspäev, mille raames korraldati üle 40 ürituse. Päeva põhi-teema oli innovatsioon, millele pühendati erinevad näitused, kohtumised ja seminarid.

Ettevõtlusinkubaatorite eesmärk on tõsta alustavate firmade läbilöögivõimet ja elavdada linna ettevõtlust ettevõtte käivitusperioodil soodsa ja kvaliteetse töö-keskkonna (ruumid ja infrastruktuur) ning toetavate teenuste pakkumise kaudu. 2009. aastal tegutsesid edukalt nii Ülemiste ja Kopli ettevõtlusinkubaatorid kui ka septembris avatud loomeinkubaator. Ülemiste ettevõtlusinkubaatoris oli 2009. aasta lõpuks 11 inkubanti, üürilepingutega oli kaetud 52% väljaüritavast pinnast; Kopli ettevõtlusinkubaatoris 5 inkubanti, üürilepingutega oli kaetud 37% väljaüritavast pinnast ning Loomeinkubaatoris 14 inkubanti, üürilepingutega oli kaetud 57% väljaüritavast pinnast.

Turismiturunduse eesmärk on Tallinna kui turismi-sihtkoha rahvusvahelise ja kohaliku tuntuse suurene-mine kvaliteetse turismiinfo kättesaadavuse kaudu. Selleks tutvustati Tallinna 24-l puhketurismisuunit-lusega ning 7-l rahvusvahelisel konverentsil ja tu-rundusüritusel. Turismiprofessionaalidele korraldati professionaalset tutvumisreise Tallinnas ning viidi läbi 4 Tallinna kui turismisihthohta tutvustavat turun-duskampaaniat. Tallinna turismiturundamisel võeti kasutusele sotsiaalse meedia kanalid Facebook, Twit-ter, Flickr, Vimeo, YouTube ja Squidoo.

Tallinna külastajatele on linna ajaloo ja kultuuripä-randiga tutvumiseks loodud Tallinn Card, mille kasu-tajatele pakutakse ligi 100 erinevat võimalust linna-ga tutvumiseks. 2009. aastal külastati Tallinn Card'iga vaatamisväärsusi ja atraktsioone ligi 50 000 korda.

KONSOLIDEERIMATA BILANSS

Tuhandetes kroonides, seisuga 31. detsember

2009

2008

Varad

Käibevara		
Raha ja pangakontod	86 594	435 444
Finantsinvesteeringud	0	29 100
Maksu- ja trahvinõuded	383 266	424 699
Laenunõuded	48	1 694
Muud nõuded ja ettemaksed	151 213	117 187
Tuletisinstrumendid	0	0
Varud	381	417
Müügiootel põhivara	13 385	70 392
Käibevara kokku	634 887	1 078 933

Põhivara		
Osalused sihtasutuses	136 803	136 729
Osalused tütarettevõtjates ja sidusettevõtjates	1 467 019	1 659 172
Pikaajalised finantsinvesteeringud	3 967	3 967
Pikaajalised maksu- ja trahvinõuded	2 320	0
Pikaajalised laenunõuded	0	0
Pikaajalised muud nõuded ja ettemaksed	70 196	122
Kinnisvarainvesteeringud	1 257 609	1 392 422
Materiaalne põhivara	15 779 802	15 615 827
Immateriaalne põhivara	11 673	7 740
Põhivara kokku	18 729 389	18 815 979
Varad kokku	19 364 276	19 894 912

Kohustused

Lühiajalised kohustused		
Võlad hankijatele	268 994	270 626
Võlad töövõtjatele	283 292	330 924
Maksu- ja trahvikohustused ning saadud ettemaksed	84 633	104 995
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	35 248	51 741
Eraldised	21 527	10 987
Laenukohustused	231 210	215 613
Tuletisinstrumendid	29 479	12 064
Lühiajalised kohustused kokku	954 383	996 950

Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised kohustused ja saadud ettemaksed	0	0
Eraldised	18 868	40 168
Laenukohustused	3 477 592	3 217 390
Pikaajalised kohustused kokku	3 496 460	3 257 558
Kohustused kokku	4 450 843	4 254 508

Netovara

Riskimaandamise reserv	-25 593	-13 305
Akumuleeritud ülejääk	14 939 026	15 653 709
Netovara kokku	14 913 433	15 640 404
Kohustused ja netovara kokku	19 364 276	19 894 912

KONSOLIDEERIMATA TULEMIARUANNE

Tuhandetes kroonides, aasta kohta	2009	2008
Tegevustulud		
Maksud	3 972 805	4 562 259
Müüdud tooted ja teenused	974 353	983 264
Saadud toetused	1 139 720	1 333 210
Muud tulud	73 813	163 652
Tegevustulud kokku	6 160 691	7 042 385
Tegevuskulud		
Antud toetused	-1 257 434	-1 291 368
Tööjõukulud	-2 454 159	-2 551 879
Majandamiskulud	-1 907 760	-2 181 997
Muud kulud	-395 412	-559 331
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-1 288 466	-1 092 164
Tegevuskulud kokku	-7 303 231	-7 676 739
Aruandeperioodi tegevustulem	-1 142 540	-634 354
Finantstulud ja -kulud		
Intressikulu	-160 974	-135 878
Tulem osalustelt	47 281	-6 314
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	14 393	26 562
Muud finantstulud ja -kulud	-88	1 312
Finantstulud ja -kulud kokku	-99 388	-114 318
Aruandeperioodi tulem	-1 241 928	-748 672

KONSOLIDEERIMATA RAHAVOOGUDE ARUANNE

(kaudsel meetodil)

Tuhandetes kroonides, aasta kohta	2009	2008
Rahavood põhitegevusest		
Aruandeperioodi tegevustulem	-1 142 540	-634 354
Korrigeerimised		
Põhivara amortisatsioon ja mahakandmine	1 288 465	1 092 164
Kasum/kahjum põhivara müügist, antud mitterahalisest sihtfinantseerimisest	1 013	-45 793
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-100 509	-162 822
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-146	0
Ebatõenäoliselt laekuvate laenude muutus	-1 093	1 167
Käibevara netomuutus	62 942	29 505
Kohustuste netomuutus	-71 308	96 966
Rahavood põhitegevusest kokku	36 824	376 833
Rahavood investeerimisest		
Tasutud põhivara eest (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	-782 705	-1 046 406
Laekunud põhivara müügist (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	92 313	110 666
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-423	-174 949
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	29 600	145 460
Tasutud osaluste omandamisel	-700	-83 555
Laekunud osaluste müügist ja aktsiakapitali vähendamisest	31 000	67 470
Laekunud dividendid	85 060	91 670
Tagasi makstud laenud	2 740	2 960
Laekunud intressid ja muud finantstulud	15 822	30 009
Rahavood investeerimisest kokku	-527 293	-856 675
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud võlakirjade emiteerimisest	491 303	0
Tasutud võlakirjade lunastamisel	-123 598	-113 333
Laekunud laenud	0	499 987
Laenude tagasimaksed	-77 508	-100 360
Tasutud kapitalirendi põhiosa maksed	-1 819	-2 654
Tagasi makstud kontsessioonilepingute alusel	-12 735	-9 624
Laekunud põhivara sihtfinantseerimine	34 516	131 813
Makstud intressid ja muud finantskulud	-168 540	-135 024
Rahavood finantseerimisest kokku	141 619	270 805
Puhas rahavoog	-348 850	-209 037
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	435 444	644 481
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-348 850	-209 037
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	86 594	435 444

Linna 2009. aasta eelarve ja selle täitmine

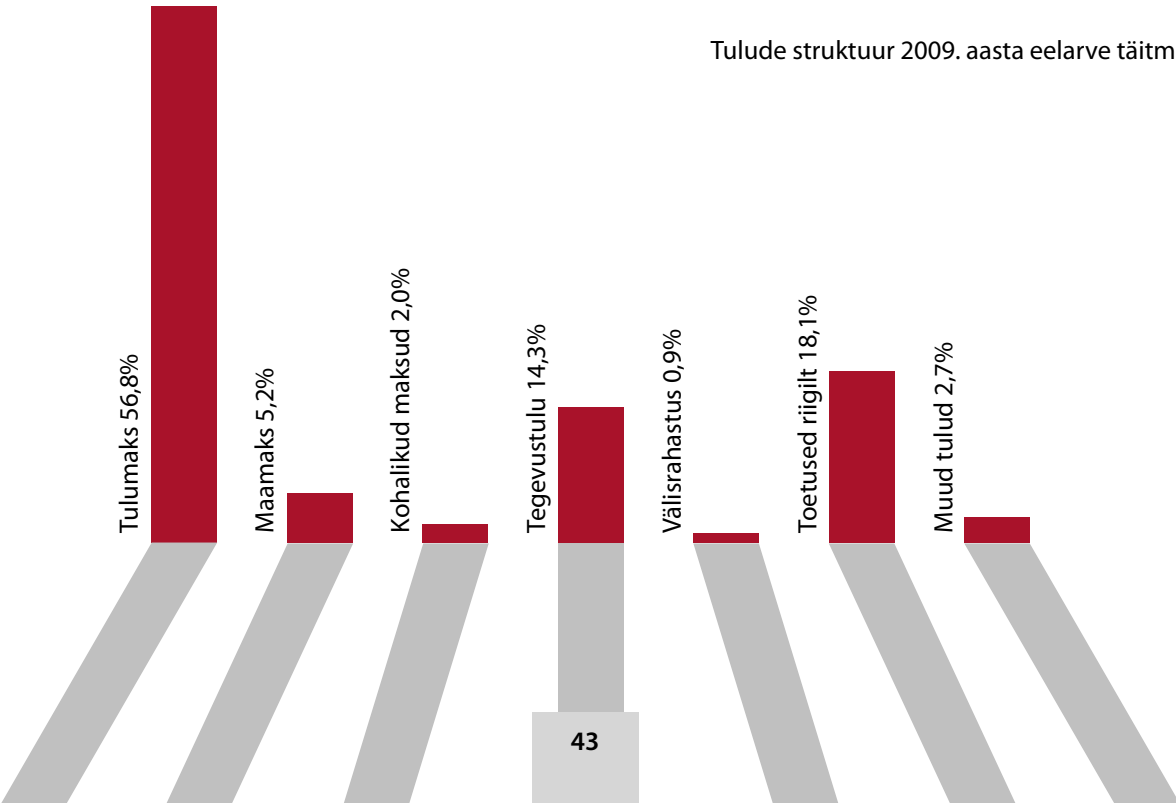
Tallinna linna 2009. aasta eelarve kinnitati 2008. aasta detsembris (linnavolikogu 18. detsembri 2008 määrus nr 51). 2009. aasta eelarvet muudeti volikogu määrustega kahel korral (linnavolikogu 25. juuni 2009 määrus nr 23 ja linnavolikogu 15. oktoobri 2009 määrus nr 37). Lisaks täpsustati eelarveaasta jooksul eelarvet linnavolikogu volituse alusel linnavalitsuse korraldustega, millega kinnitati riigieelarve eraldiste, lepingute alusel linnale eraldatud vahendite ja saadud annetuste jaotus linna asutuste lõikes (linnavalit-

suse 1. aprilli 2009 korraldus nr 534-k, 17. juuni 2009 korraldus nr 1098-k, 7. oktoobri 2009 korraldus nr 1628-k, 23. detsembri 2009 korraldus nr 2168-k ja 27. jaanuari 2010 korraldus nr 110-k) ja kanti 2008. eelarveaastast ülekantavad kulud 2009. eelarveaastasse (linnavalitsuse 25. märtsi 2009 korraldus nr 471-k, 25. juuni 2009 korraldus nr 1154-k ja 7. oktoobri 2009 korraldus nr 1627 k).

Tulud

2009. aasta tulude mahuks planeeriti 7 394 904 tuhat krooni. Riigikogu võttis koos riigi lisaeelarvega vastu mitmete seaduste muudatused, sh tulumaksuseaduse muudatuse, mille tulemusena vähendati alates 2009. aasta aprillist kohalikele omavalitsusüksustele eraldatava tulumaksu määra 11,93%-lt 11,4%-le. Selle tagajärjel jäi Tallinna linn ainuüksi 2009. aastal ilma ligi 126 000 tuhandest kroonist, mis laekus hoopis riigieelarvesse. Mõju linna tuludele avaldas ka süvenenud majanduskriis. Kõik see tingis vajaduse korrigeerida 2009. aastal planeeritud eelarvetulusid, mille tõttu 2009. aasta eelarve tulude lõplikuks mahuks kujunes 6 696 181 tuhat krooni. 2009. aasta eelarvetulude täitmine oli 6 216 406 tuhat krooni, s.o 92,8% kavandatud.

Tulude struktuur 2009. aasta eelarve täitmises

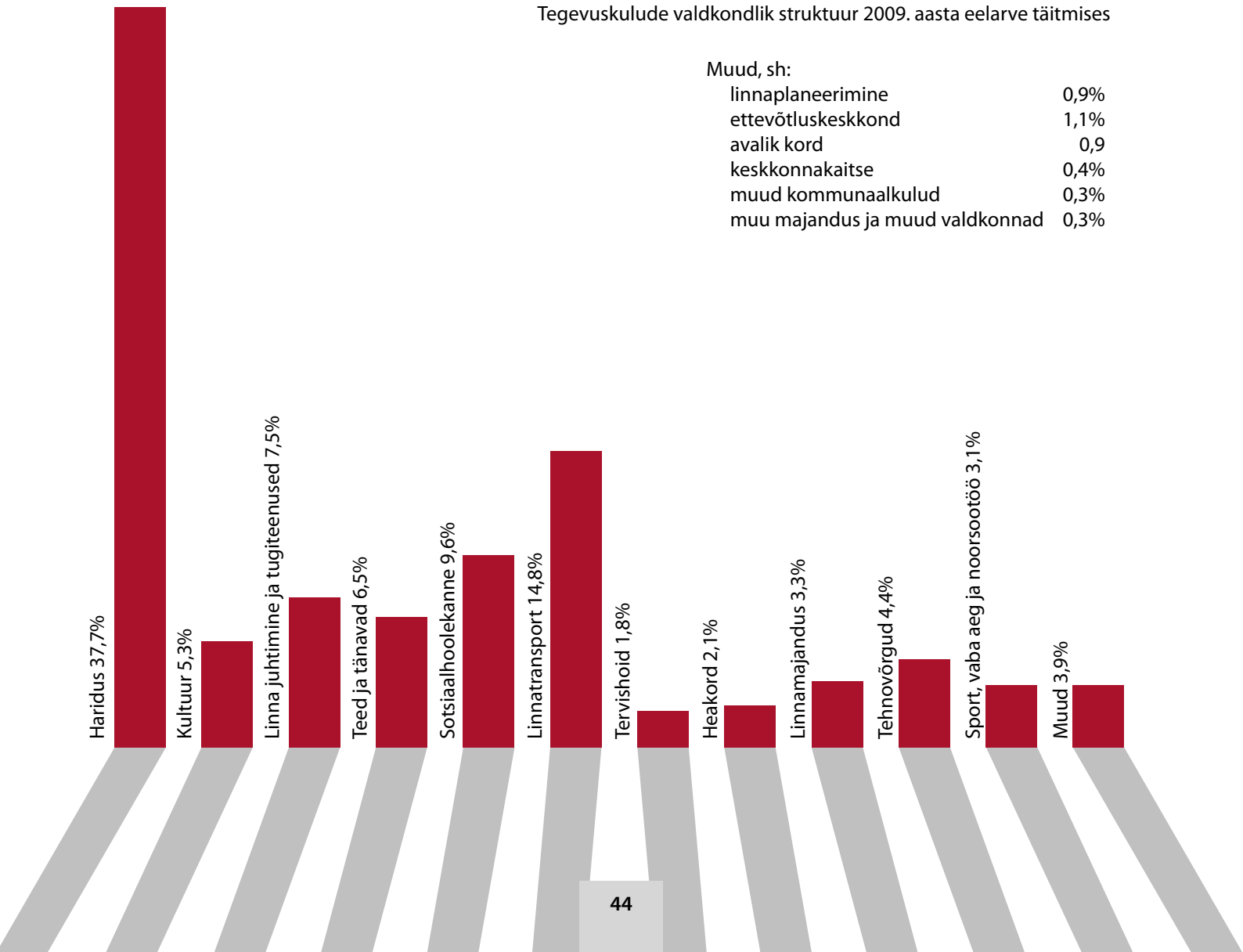
Tegevuskulud

2009. aasta eelarve tegevuskulude lõplikuks mahuks kujunes 6 267 446 tuhat krooni, millele lisandusid 2008. aastast 2009. aastasse ülekantud kulud summas 30 189 tuhat krooni. 2009. aasta tegevuskulude täitmiseks koos 2008. aastast ülekantud kulude täitmisega kujunes 6 016 638 tuhat krooni, mis on 95,5% eelarve tegevuskulude lõplikust mahust. 2009. aastal täitmata ja eelarves ülekantavaks määratud tegevuskuludid kanti üle 2010. eelarveaastasse summas 45 858 tuhat krooni (linnavalitsuse 14. aprilli 2010 korraldus nr 574-k).

Suurima osakaaluga valdkond linna tegevuskuludes on haridus (37,7%), millele järgnevad linnatransport (14,8%) ja sotsiaalhoolekanne (9,6%). Põhjalikum ülevaade eri tegevusvaldkondades toimunud sündmustest on esitatud tegevusaruandes.

Tegevuskulude valdkondlik struktuur 2009. aasta eelarve täitmis

Muud, sh:	
linnaplaneerimine	0,9%
ettevõtluskeskkond	1,1%
avalik kord	0,9%
keskkonnakaitse	0,4%
muud kommunaalkulud	0,3%
muu majandus ja muud valdkonnad	0,3%

Investeeringustegevus

2009. aasta eelarves oli investeeringuprojektide mahuks kavandatud 1 263 259 tuhat krooni. Aasta jooksul korrigeeriti esialgset eelarvet ning täpsustatud eelarve mahuks kujunes 934 056 tuhat krooni. Lisaks kanti 2008. aasta eelarvest 2009. aastasse üle-eelmisel aastal täitmata jäänud investeeringuprojektide mahus 125 834 tuhat krooni. 2009. aasta investeeringuprojektide lõplikuks eelarvemahuks kujunes 1 059 890 tuhat krooni ning täitmiseks 967 385 tuhat krooni. Seega täideti kavandatud projektid 91,3% ulatuses. 86,3% investeeringutest kaeti linnakassa vahenditest, 9,9% välisrahastusest ja 3,8% riigieelarvelise toetuse arvelt.

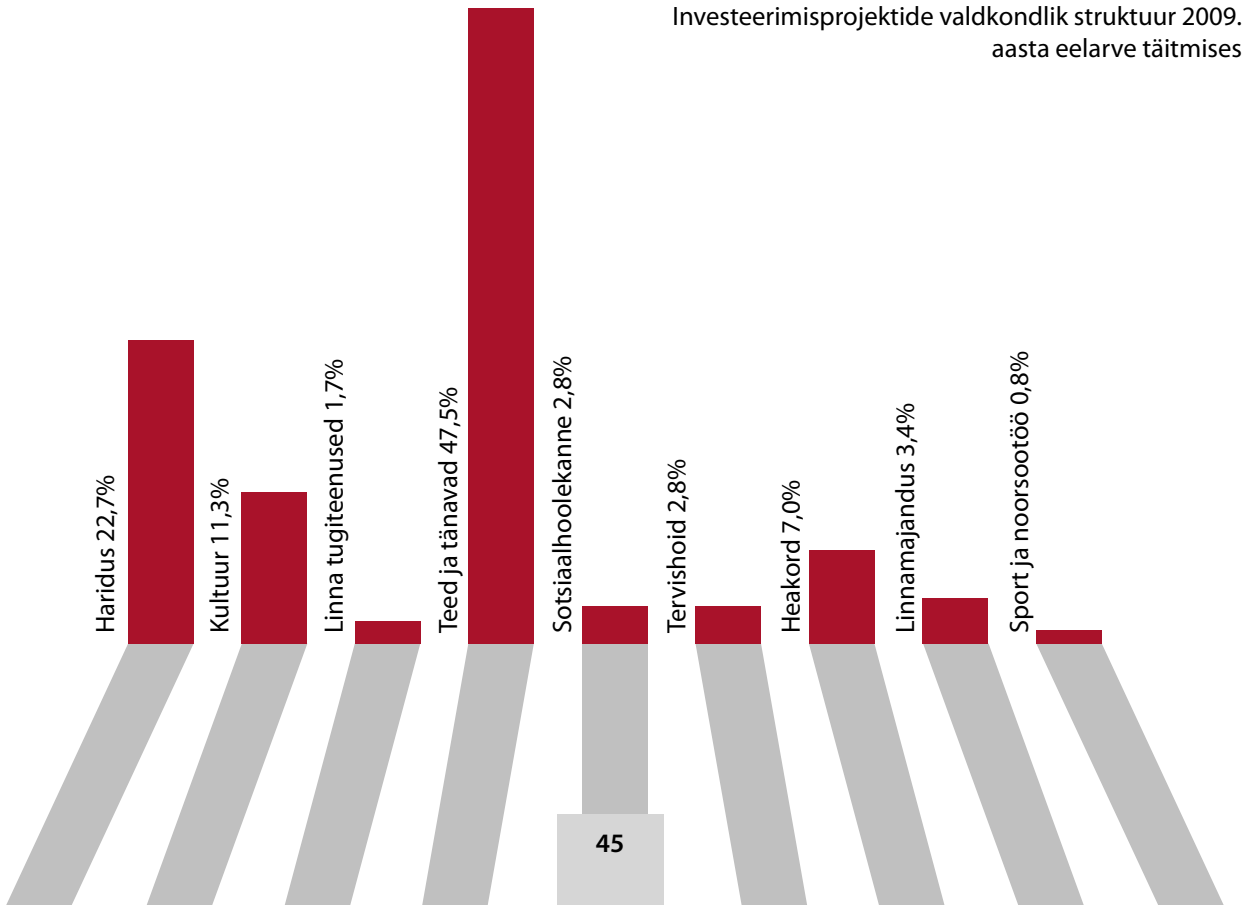
Lisaks enda investeeringustegevusele on linnal koostööprojektid erasektoriga, mille raames renoveeritakse koolihooneid, ehitatakse munitsipaaleluruume, arendatakse linna ühisveevärki ja -kanalisatsiooni ning ehitatakse sademeveerajatisi. Koolide renoveerimiseks ja üürimiseks sõlmitud lepingud klassifitseeruvad raamatupidamises teenuste kontsessiooni-lepinguteks ning koolide renoveerimistööde maksumust kajastatakse RTJ 17 kohaselt linna bilan-

sis materiaalse põhivara ja pikaajalise kohustusena. Koolihoonete üürilepingute alusel erapartnerile makstavate hoonete hooldus-, remondi- jms kulude näol on tegemist perioodikuludega. Linna eelarves käsitletakse eelnimetatud kulutusi aga investeeringustegevusena. 2009. aastal olid eelnimetatud koolide renoveerimisprojektide kulud ja kapitalirendi tagasimaksed 151 772 tuhat krooni, munitsipaalelamute kulud 45 139 tuhat krooni, ühisveevärki ja -kanalisatsiooni arendamise kulud 167 285 tuhat krooni ja sademeveekanalisatsiooni ehitamise kulud 21 000 tuhat krooni.

Eelarvesse planeeritud tegevuskulude arvelt soetati 2009. aastal põhivara mahus 5 801 tuhat krooni. Investeeringuna finantsvarasse eraldas linn 2009. aastal Tallinna Linnahalli aktsiakapitali suurendamiseks 700 tuhat krooni. Kokku oli 2009. aastal investeeringustegevuse maht 1 359 083 tuhat krooni.

Suurimad kulutused investeeringustegevuse mahus olid kulutused teede ja tänavate rekonstrueerimisele (47%) ning haridusele (23%).

Investeeringuprojektide valdkondlik struktuur 2009. aasta eelarve täitmis

Linna krediidireiting ja võlakoormus

Linnal on krediidireiting, mis on tellitud reitinguagentuurilt Moody's Investors Service ning alates 2007. aastast on seda igal aastal uuendatud eesmärgiga, et linnale antud krediidireiting kajastaks linna reaalsel finantsseisundit. Tulenevalt süvenenud majanduslangusest muutis reitinguagentuur 2009. aasta maikuus Tallinna linna krediidireitingu väljavaate stabiilselt negatiivseks. Krediidireitingut ennast ei alandatud ja 2010. aasta aprillikuus anti kinnitus linna reitingu püsimisele tasemel A3 negatiivse väljavaatega.

Vastavalt valla- ja linnaeelarve seadusele ei tohi kõigi tagasimaksmata laenude, tasumata kapitalirendi maksete ja emiteeritud võlakirjade ning muude rahaliste kohustuste kogusumma koos võetava laenu, kapitalirendi, emiteeritavate võlakirjade ja muude rahaliste kohustustega ületada 60% selleks eelarveaastaks kavandatud eelarvetuludest, millest on maha arvatud riigieelarvest tehtavad sihtotstarbelised eraldised.

Tagasimakstavate laenusummade ja laenuintresside, kapitalirendi maksete ja kapitalirendi intresside ning võlakirjade lunastamise kulude kogusumma ei või ületada ühelgi eelseisval eelarveaastal 20% laenu võtmise, kapitalirendi kasutamise või võlakirjade emiteerimise eelarveaastaks kavandatud eelarvetuludest, millest on maha arvatud riigieelarvest tehtavad sihtotstarbelised eraldised.

Alates 1. märtsist 2009 jõustusid valla- ja linnaeelarve seaduse muudatused, mis seavad piirangud nii linna kui linna valitseva mõju all olevate üksuste laenukohustuste ja muude pikaajaliste kohustuste võtmisele. Nimetatud seadusemuudatus tähendab seda, et järgneval kolmel aastal võivad nii linn kui linna valitseva mõju all olevad äriühingud ja sihtasutused võtta laenu, emiteerida võlakirju, võtta kapitalirendi- ja faktooringukohustusi ning muid pikaajalisi võlakohustusi vaid välisabi sild- ja kaasfinantseerimiseks ning olemasolevate võlakohustuste refinantseerimiseks, olles selleks eelnevalt saanud loa Rahandusministeeriumilt.

2009. aastal kasvas linna võlakoormus hüppeliselt ning seda kahel põhjusel – esiteks võeti osaliselt võlakoormuse arvestusse era- ja avaliku sektori partnerlusprojektidest ehk kontsessioonilepingutest tulenevad võlakohustused mahus ligi 1 miljard krooni, teiseks süvenes riigis üldine majanduskriis, mis avaldas olulist negatiivset mõju ka linna tulubaasile. 2009. aastal oli linna võlakoormuse näitaja koos kontsessioonilepingutest tulenevate kohustustega 60,2% ning ilma kontsessioonilepingutest tulenevate kohustusteta 45,5%

Linna eelarvest tagasimakstavad laenud ja võlakirjad

Laenude võtmise ja võlakirjade emiteerimise eesmärk on läbi aastate olnud linna investeeringute stabiilsuse tagamine. Ülevaate linna laenustrateegiast sannab volikogu kinnitatud eelarvestrateegia, mis on avalikustatud linna veebilehel www.tallinn.ee.

2009. aasta eelarves ette nähtud investeeringute katteks emiteeris linn võlakirju mahus 31,4 miljonit eurot ehk 491,3 miljonit krooni tähtajaga 3 aastat ja intressimarginaaliga 3,0%. Võlakirjaemissiooni korraldajaks oli Nordea Bank Finland Plc. Võlakirjade lunastamine toimub ühekordse maksena aastal 2012. Tulenevalt finantsturgudel valitsenud olukorrast ei olnud linnal 2009. aastal võimalik pikaajalisemat võõrkapitali kaasata, mistõttu on linnal kavas nimetatud võlakirjad tulevikus refinantseerida.

2009. aasta lõpul oli linna eelarvest tagasimakstavaid võlakirju ja laene kokku üheksa. Linna laenuportfelli kaalutud keskmine eluiga seisuga 31.12.2009 oli 10,7 aastat, kaalutud keskmine marginaal 0,64% ja laenude põhiosa jääk 2 730 159 tuhat krooni.

